

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria epocii elenistice						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ligia Ruscu						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					14
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală cu computer și proiector multimedia
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală cu computer și proiector multimedia

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C 2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. -Analiza critică a izvoarele istorice, coroborarea conștientă a cunoștințele provenite din afara izvoarelor cu cele provenite din izvoare pentru (re)stabilirea unor fapte și procese istorice, contextualizarea judecăților de valoare existente cu privire la aceste fapte și procese istorice și corelarea, la un nivel elementar, a informațiilor disponibile despre trecutul istoric cu problemele prezente în analizele istoriografice referitoare la epoca respectivă. <ul style="list-style-type: none"> -Aplicarea metodelor criticii interne și externe în studiul izvoarelor istorice edite (texte, mărturii orale, vestigii materiale etc.) în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice. -Definirea și prezentarea corectă a principalelor concepte folosite în studiile istorice, în descrierea și analizarea etapelor și proceselor din istoria omenirii, stadiul actual al istoriografiei și metodele centrale ale cercetării istorice. -Identificarea limitelor existente în analiza informațiilor despre trecutul istoric, a cauzelor acestor limite, și să propună ipoteze alternative de interpretare a faptelor istorice. -Interpretarea, compararea și relaționarea datelor și faptelor caracteristice principalelor procese și fenomenele istorice, precum și a abordărilor istoriografice legate de acestea. Încadrarea principalelor texte istorice și istoriografice în contextele elaborării lor (genuri și tipuri de texte; grupări și școli istoriografice). C 5. Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren. Elaborarea un proiect de cercetare arheologică în funcție de legislația și standardele profesionale codificate în vigoare. <ul style="list-style-type: none"> -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea de teren și prelucrării primare a rezultatelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice. -Realizarea corectă a documentației arheologice primare: desenul (artefacte, profile și planuri), fotografia, raportul tehnic în urma unei săpături, o bază de date pe suport electronic.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul are drept scop adâncirea și extinderea cunoștințelor masteranzilor asupra istoriei epocii elenistice, a tendințelor majore de evoluție socială și culturală în bazinul răsăritean al Mediteranei de la campaniile lui Alexandru cel Mare la sosirea Romei.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea locului și rolului spațiului pontic în ansamblul lumii mediteraneene și est-europene, dar și a specificului cultural și istoric al acestei regiuni; înțelegerea evoluției istorice a zonei Mării Negre, a interacțiunilor dintre coloniile grecești și diferitele populații învecinate, a influențelor culturale reciproce.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Stadiul cunoștințelor. Geografie și cronologie. Bibliografie și izvoare	Prelegere; proiectii	
Epoca diadohilor 1. Perdikkas și moștenirea lui Alexandru (de la moartea lui Alexandru la acordul de la Triparadeisos: 323-320 a. Chr.) 2. Antigonos și imperiul universal (de la Triparadeisos la bătălia de la Ipsos: 320-301 a. Chr.)	Prelegere; proiectii	
Perioada echilibrului de puteri 1. Politica externă egipteană 2. Fărâmițarea regatului Seleucid	Prelegere; proiectii	
Monarhie și administrație 1. Monarhul	Prelegere; proiectii	
Armată, armament și tactică de luptă 1. Filip II și Alexandru cel Mare	Prelegere; proiectii	
Orașe vechi și noi 1. Orașe vechi 2. Orașe noi 3. Raporturile dintre orașe	Prelegere; proiectii	
Societatea 1. Structurile sociale 2. Finanțele publice	Prelegere; proiectii	
Viața cotidiană 1. Cadrul vieții cotidiene: edificii și activități publice	Prelegere; proiectii	
Literatura și filosofia 1. Literatura 2. Filosofia 3. Științele	Prelegere; proiectii	
Arta 1. Arhitectura: Urbanismul 2. Arhitectura: Edificii 3. Arhitectura domestică	Prelegere; proiectii	
Religia 1. Criza religiei poliade 2. Sincretism și aculturație	Prelegere; proiectii	
Iradierea civilizației elenistice 1. Asia centrală 2. India	Prelegere; proiectii	
Sosirea Romei 1. Percepții 2. Diplomație	Prelegere; proiectii	
Aculturație și sinteză 1. Asimilare 2. Rezistență 3. Rezultate	Prelegere; proiectii	

Bibliografie

FR. CHAMOIX, *Civilizația elenistică I-II*, București 1985.

A. CHANIOTIS, *Age of Conquests. The Greek World from Alexander to Hadrian, 336 BC – AD 138*, London 2018.

M. I. ROSTOVTSSEFF, *Histoire économique et sociale du monde hellénistique*, Paris 1989.

H.- J. GEHRKE, *Geschichte des Hellenismus (Oldenbourg Grundriß der Geschichte 1A)*, München 1995.

F. W. WALBANK, *Die hellenistische Welt*⁴, München 1992.

É. WILL, *Histoire politique du monde hellénistique* I-II, Nancy 1966-1967.

E. S. GRUEN, *The Hellenistic World and the Coming of Rome*, Berkeley – Los Angeles 1984.

M. SARTRE, *L'Anatolie hellénistique de l'Égée au Caucase (331-34 av. J.- C.)*, Paris 2003.

S. MITCHELL, *Anatolia. Land, Men and Gods in Asia Minor* I, Oxford 1993.

M. SARTRE, *La Syrie antique*, Paris 2002.

H. S. LUND, *Lysimachus. A Study in Early Hellenistic Kingship*, London – New York 1992.

B. C. MCGING, *The Foreign Policy of Mithridates VI Eupator, King of Pontus*, Leiden 1986.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Stadiul cunoștințelor. Geografie și cronologie. Bibliografie și izvoare	discuție pe surse literare și imagini	
2. Epoca diadohilor. Consolidarea regatelor (de la moartea lui Antigonos la sfârșitul ultimilor diadohi: 301-281 a. Chr.)	discuție pe surse literare și imagini	
3. Perioada echilibrului de puteri. Lupta anti-macedoneană în Grecia	discuție pe surse literare și imagini	
4. Administrația	discuție pe surse literare și imagini	
5. Armată, armament și tactică de luptă. Succesorii	discuție pe surse literare și imagini	
6. Orașe vechi și noi. Raporturile dintre monarhi și orașe	discuție pe surse literare și imagini	
7. Societatea. <i>Honoratiorenregime</i>	discuție pe surse literare și imagini	
8. Viața cotidiană. Viața privată	discuție pe surse literare și imagini	
9. Literatura și filosofia. Limba și educația	discuție pe surse literare și imagini	
10. Arta: Sculptura, pictura și artele minore	discuție pe surse literare și imagini	
11. Religia. Înnoiri religioase	discuție pe surse literare și imagini	
12. Iradierea civilizației elenistice. Tracia	discuție pe surse literare și imagini	
13. Sosirea Romei. Imperialism?	discuție pe surse literare și imagini	
14. Aculturație și sinteză. Rezistența	discuție pe surse literare și imagini	

Bibliografie

L. RUSCU, *Manual pentru istoria epocii elenistice*, Cluj 2009.

A. PIATKOWSKI, *Istoria epocii elenistice*, București 1996.

The Hellenistic Age from the Battle of Ipsos to the Death of Kleopatra VII (Translated Documents of Greece and Rome 3), edited and translated by S. M. BURSTEIN, Cambridge 1985.

Rome and the Greek East to the Death of Augustus (Translated Documents of Greece and Rome 4), edited and translated by R. K. SHERK, Cambridge 1984.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	cunoașterea și înțelegerea trăsăturilor de bază ale evoluției istorice a epocii elenistice	<ul style="list-style-type: none">• trei teste scrise pe parcursul semestrului	45%
	abilitatea de a redacta un text coerent și documentat, pe baza unei bibliografii date	<ul style="list-style-type: none">• un referat scris pe un subiect legat de tematica cursului, de predat în sesiune	55%
10.5 Seminar/laborator	capacitatea de a înțelege și discuta argumentat izvoarele	participare activă la discuțiile din cadrul seminarului	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• prezentarea referatului			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Ligia Ruscu

Ligia Ruscu